

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱհՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

2011 թՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆԻՍԻ 14-ԻՆ ԴՈՒԲԼԻՆՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՌԱՆԴԻԱՅԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԵՎ ԳՈՒՅՔԻ ԿՐԿՆԱԿԻ ՀԱՐԿՈՒՄԸ ԲԱՑԱՌԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՐԿՈՒՄԻՑ ԽՈՒՍԹՓԵԼԸ ԿԱՆԽԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱՉԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱհՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՅԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ՝

Քաղ. Երեւան

14 հոկտեմբերի 2011 թվականի

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով.
Գ. Հարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոփյանի, Մ. Թոփուզյանի,
Վ. Հովհաննիսյանի, Ա. Խաչարյանի (զեկուցող), Ռ. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի,
Վ. Պողոսյանի,

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 25, 38 և 72-րդ հոդվածների,

դրնբաց դատական նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2011 թվականի հուլիսի 14-ին Դուբլինում սպորագրված՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եւ Խոլանդիայի կառավարության միջեւ եկամուտների եւ գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու եւ հարկումից խուսափելը կանխելու մասին համաձայնագրում ամրագրված պարբակությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Հանրապետության Նախագահի՝ սահմանադրական դատարան 2011 թվականի սեպտեմբերի 2-ին մուտքագրված դիմումը:

Ուսումնասիրելով սույն գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ Ռ Փինանսների նախարարի փեղակալ Ս. Կարայանի գրավոր բացաբրությունը, հետազոտելով համաձայնագիրը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Յ .**

1. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եւ Իռլանդիայի կառավարության միջև եկամուտների եւ գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու եւ հարկումից խուսափելը կանխելու մասին համաձայնագիրը (այսուհետ՝ Համաձայնագիր) սպորտագրվել է 2011 թվականի հուլիսի 14-ին՝ Դուրլիմում: Համաձայնագրի նպատակը՝ եկամուտների եւ գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու եւ հարկումից խուսափելը կանխելու հետ կապված հարաբերությունների կարգավորումն է, եւ դրանով պայմանավորված՝ միջազգային առեւորի ու ներդրումների վրա եկամբային եւ գույքային հարկերի հետ կապված խոչընդունելու բացասական ազդեցության նվազեցումը, ինչպես նաև կանխագետների եւ կայուն հարկային դաշտի սպեղծումը:

2. Համաձայնագրով սահմանվում են պայմանավորվող պետություններից մեկի կամ երկուսի ռեզիդենտի հանդիսացող անձանց՝ հարկման ենթակա գույքը եւ եկամուտների փեսակները, որոնք ներառում են եկամբի ընդհանուր գումարը, գույքի ընդհանուր արժեքը կամ եկամբի կամ գույքի առանձին դարրերի վրա սահմանված բոլոր փեսակի հարկերը, ինչպես նաև գույքի արժեքաճի վրա սահմանված հարկերը, որոնց կապակցությամբ կամ պայմանավորվող պետությունները ձեռք են բերում համապարասխան իրավունքներ եւ պարփականություններ, որոնք դրսեւորվում են նրանում, որ մի պայմանավորվող կողմը պարփակություն է սպանձնում ձեռնպահ մնալ պայմանավորվող կողմերից մեկի կամ երկուսի ռեզիդենտի հանդիսացող անձանց սպացած այն եկամուգը հարկելուց, որի հարկման իրավունքը Համաձայնագրով վերապահված է մյուս պայմանավորվող կողմին, եւ ընդհակառակը:

Համաձայնագիրը կիրառվում է՝ Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանված շահութահարկի, եկամբահարկի, հողի հարկի եւ գույքահարկի նկարմամբ, իսկ Իռլանդիայում՝ եկամբահարկի, շահութահարկի, համընդհանուր սոցիալական վճարի եւ գույքի արժեքի հավելածից հարկի նկարմամբ:

3. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունը, փոխադարձության հիման վրա, սպանձնում է, մասնավորապես, հետեւյալ պարփակությունները.

- Համաձայնագիրը կիրառել շահութահարկի, եկամբահարկի, հողի հարկի և գույքահարկի նկարմամբ,

- կիրառել Համաձայնագիրը նաև նմանադիպ կամ էապես համանման հարկերի նկարմամբ, որոնք կսահմանվեն Համաձայնագրի սպորազրումից հետո՝ ի լրումն գործող հարկերի կամ դրանց փոխարեն, եւ ապահովել, որպեսզի Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմիններն իոլանդական կողմից իրավասու մարմիններին ծանուցեն Հայաստանի Հանրապետության համապարասիստ հարկային օրենքներում կարգաված ցանկացած էական փոփխության մասին,

- Հայաստանի Հանրապետության ձեռնարկության կողմից միջազգային փոխադրումներում նավերի եւ օդանավերի շահագործումից սպացված շահույթը հարկել միայն Հայաստանի Հանրապետությունում,

- հաշվի առնելով Համաձայնագրի 18-րդ հոդվածի 2-րդ կետի դրույթները՝ ՀՀ ռեզիդենտին նախկինում կարգաված վարձու աշխարհի համար վճարված կենսաթոշակները եւ համանման այլ վարձագրությունները եւ այդ ռեզիդենտին վճարված ցանկացած անուիգեր հարկել միայն Հայաստանի Հանրապետությունում,

- Հայաստանի Հանրապետությանը կամ ՀՀ գարածքային կառավարման եւ գեղական իշխանության մարմիններին պետական բնույթի գործառույթների իրականացման համար մարդու ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական անձին վճարված աշխարհավարձը կամ համանման այլ վարձագրությունները հարկել միայն Հայաստանի Հանրապետությունում,

- չիարկել Իոլանդիայի ռեզիդենտ հանդիսացող կամ մինչեւ Հայաստանի Հանրապետություն ժամանելը Իոլանդիայի Թագավորության ռեզիդենտ հանդիսացած եւ Հայաստանի Հանրապետությունում բացառապես ուսման կամ մասնագիտացման նպարակով գրնվող ուսանողին կամ փորձնակին Հայաստանի Հանրապետությունում իր կեցության, ուսման կամ մասնագիտանալու համար սպացած վճարումների առնչությամբ՝ պայմանով, որ այդ վճարումներն սպացվեն Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս գրնվող աղբյուրներից,

- կրկնակի հարկումը բացառելու նպարակով Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտի կողմից Իոլանդիայում հարկվող եկամուք սրբանալիս կամ գույք բնօրինելիս թույլագրել այդ ռեզիդենտի եկամբահարկի նվազեցում Իոլանդիայում վճարված եկամբահարկի գումարի չափով, ինչպես նաև այդ ռեզիդենտի գույքահարկի նվազեցում Իոլանդիայում վճարված գույքահարկին հավասար գումարի չափով,

- Իոլանդիայի քաղաքացիներին Հայաստանի Հանրապետությունում չենթարկել այլ կամ ավելի խիստ որեւէ հարկման կամ դրա հետք կապված որեւէ

պարփակորության, մասնավորապես՝ կապված ռեզիդենտության հետ, քան այն հարկումն է ու դրա հետ կապված պարփակորություններն են, որոնց միեւնույն հանգամանքների դեպքում ենթարկվում կամ կարող են ենթարկվել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները,

- ապահովել, որպեսզի Իոլանդիայի ձեռնարկության դրվեսական գործունեություն իրականացնող մշգրական հասպարության հարկումը Հայաստանի Հանրապետությունում չլինի նվազ բարենպաստ, քան Հայաստանի Հանրապետության համաման գործունեություն իրականացնող ձեռնարկությունների հարկումը,

- Հայաստանի Հանրապետության ձեռնարկություններին, որոնց գույքն ամբողջությամբ կամ մասամբ, ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դժորինվում կամ վերահսկվում է Իոլանդիայի մեկ կամ մի քանի ռեզիդենտների կողմից, Հայաստանի Հանրապետությունում չենթարկել հարկման կամ դրա հետ կապված պարփակորությունների կարարման, որոնք բարբերվում են կամ ավելի խիստ են, քան այն հարկումը եւ պահանջներն են, որոնց ենթարկվում կամ կարող են ենթարկվել Հայաստանի Հանրապետության այլ համանման ձեռնարկությունները,

- երաշխավորել, որպեսզի Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմինները գրամադրեն Իոլանդիայի իրավասու մարմիններին այնպիսի գեղեկություններ, որոնք անհրաժեշտ են Համաձայնագրի դրույթների կամ ներքին օրենքների կիրառման համար,

- երաշխավորել, որ Համաձայնագրի 27-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն սրացված ցանկացած գեղեկություն կհամարվի գաղփնի եւ կգրամադրվի միայն այն անձանց կամ մարմիններին (ներառյալ դադարանները եւ վարչական մարմինները), որոնք գրադարձում են Համաձայնագրի 27-րդ հոդվածի 1-ին կետում նշված հարկերի գնահատմամբ կամ գանձմամբ, հարկադիր գանձմամբ կամ դադարան հետապնդմամբ, կամ դրանց հետ կապված բողոքարկումների քննարկմամբ, ինչպես նաև երաշխավորել, որ այդպիսի անձինք կամ մարմինները գեղեկությունները կօգտագործեն միայն այդպիսի նպարակների համար:

4. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունը կրում է ֆինանսական պարփակորություններ, ինչը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ Հայաստանի Հանրապետությունը պարփակորվում է չհարկել Իոլանդիայի ռեզիդենտների կողմից Հայաստանի Հանրապետությունում սրացված առանձին գեսակի եկամուտները կամ հարկել նվազեցված դրույթաշափով: Համաձայնագրին ամրագրում է նաև հարկումից խուսափելը կանխելու հետ կապված փոխամածայնեցման ընթացակարգ, ինչպես նաև երաշխավորում է Հայաստանի Հանրապետությունում եւ Իոլանդիայում հարկ-

ման կամ դրա հետ կապված որեւէ պարբավորության կարարման բնագավառում ան-ձանց նկարմամբ որեւէ խորականության բացառում:

5. Միջազգային իրավունքի նորմերի պահանջներին համապարասիան՝ Համա-ձայնագրի գործողությունը չի փարածվում դիվանագիրական ներկայացուցու-թյունների եւ հյուպարտուական հիմնարկների անդամների նկարմամբ:

6. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետության սպանձնած պարբավո-րությունները համահունչ են ՀՀ Սահմանադրության 8 և 9-րդ հոդվածների դրույթներին, կոչված են զարգացնելու կողմերի միջեւ բարիդրացիական, փոխ-շահավեպ հարաբերությունները, նաև սպեղծելու իրավական բարենպաստ պայմաններ կողմերի համապարասիան սուբյեկտների գնդեսական գործու-նեության ազարության համար:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ դեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդ-վածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դադարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 63, 64 և 72-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դադարանը **Ո Ր Ռ Շ Ե Յ**.

1. 2011 թվականի հուլիսի 14-ին Դուբլինում սփորագրված՝ Հայաստանի Հան-րապետության կառավարության եւ Իռլանդիայի կառավարության միջեւ եկամուգնե-րի եւ գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու եւ հարկումից խուսափելը կանխելու մա-սին համաձայնագրում ամրագրված պարբավորությունները համապարասիանում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՌՈՂ

Գ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

14 հոկտեմբերի 2011 թվականի
ՍԴՈ- 993